

Tematy na maturę ustną z języka polskiego. Maj 2015

LITERATURA

1. Analizując wybrane teksty, przedstaw różne sposoby funkcjonowania motywu maski w literaturze.
2. Miasto - synonim cywilizacji i postępu czy obszar zepsucia i degradacji? Omów problem, analizując wybrane utwory literackie.
3. Samotność człowieka wśród ludzi i jej przyczyny. Omów problem, analizując wybrane utworów.
4. Czy literatura stoi na straży wartości? Odpowiedz na pytanie, analizując wybrane przez siebie przykłady literackie.
5. Idealiści i marzyciele w zderzeniu z rzeczywistością - zmieniają świat czy świat ich zmienia? Omów temat , analizując wybrane dzieła literackie.
6. „Czarny charakter” w dziełach literackich różnych epok. Na wybranych przykładach omów funkcje bohatera negatywnego.
7. Analizując wybrane utwory, omów sposoby kształtowania świata w literaturze fantasy.
8. Starość jako motyw literacki. Omów zagadnienie, interpretując wybrane utwory literackie.
9. Inteligent w literaturze XIX i XX wieku. Omów różne sposoby wykorzystania motywu w tekstach literackich.
10. Przedstaw wizerunki małżeństw w wybranych utworach literackich, analizując odpowiednie utwory.
11. Moralny wymiar doświadczeń wojennych w literaturze XX wieku. Omów problem, analizując wybrane utwory liryczne i epickie.
12. Degradacja osobowości człowieka żyjącego w systemie totalitarnym. Omów problem, analizując odpowiednie teksty literackie.
13. Pisarz jako moralista i wychowawca. Omów problem, analizując wybrane teksty literackie.
14. Odwołując się do celowo wybranych dzieł literackich, omów rolę postaci i rekwizytów fantastycznych.
15. Historia jako czynnik determinujący ludzki los. Omów problem, analizując wybrane powieści XIX i XX wieku.

16. Paraboliczne i dosłowne ujęcie motywu podróży, wędrowca. Omów problem na podstawie wybranych tekstów literackich.
17. Różne koncepcje szczęścia w literaturze. Omów sposoby wykorzystania motywu w tekstach literackich.
18. Zjawy, duchy, wizje i ich funkcje w utworach. Omów problem ,analizując celowo wybrane dzieła literackie.
19. Obraz rodziców w różnych epokach literackich. Omów różne sposoby wykorzystania motywu w tekstach literackich.
20. Wzorcowe i niedoskonałe portrety władców w literaturze polskiej i obcej. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory.
21. Przedstaw motyw walki dobra ze złem w literaturze fantastycznej, analizując wybrane dzieła tego gatunku.
22. Przedstaw różnorodne sposoby ujęcia motywu zdrady i wierności na podstawie analizy wybranych tekstów literackich.
23. Tyrtejski charakter literatury. Omów problem, analizując odpowiednie utwory z różnych epok.
24. Bóg, człowiek i świat w poezji współczesnej. Omów zagadnienie, analizując wybrane teksty literackie.
25. Modele świętości w kulturze europejskiej. Omów zagadnienie, analizując wybrane teksty literackie.
26. Franciszkanizm w poezji. Omów problem, analizując teksty literackie wybranych poetów (np. J. Kasprówic, L. Staff, J. Twardowski).
- 27.
28. Porównaj literackie przykłady zwycięstwa: miłości nad nienawiścią; prawdy nad kłamstwem; uczucia nad rozumem. Omawiając temat, dokonaj analizy wybranych tekstów literackich.
29. Bohaterowie w habitach. Przedstaw sposoby ich kreowania w wybranych utworach literackich.
30. Różne sposoby funkcjonowania postawy prometejskiej. Omów zagadnienie, analizując celowo dobrane dzieła literackie.
31. Różne oblicza starości w literaturze. Dokonaj analizy porównawczej wybranych utworów.

32. Herosi, słabeusze, kochankowie i tyrani – różne kreacje mężczyzn w literaturze. Omów i porównaj sposoby prezentacji bohaterów.
33. Bohaterowie literaccy jako autorzy pamiętników, dzienników i listów. Scharakteryzuj i porównaj wybrane kreacje literackie.
34. Rola lektur w życiu bohaterów literackich. Omów problem, analizując wybrane teksty literackie z XIX i XX wieku.
35. Jaki obraz młodego pokolenia kreuje literatura różnych epok? Zanalizuj wybrane utwory oraz porównaj problemy i rozterki minionych pokoleń z problemami Twojej generacji.
36. Wierność ideałom młodości czy kariera i nadzieja na sukces życiowy? Przedstaw decyzje bohaterów literackich, analizując dzieła z różnych epok.
37. Praca jako błogosławieństwo i przekleństwo. Omów problem, analizując wybrane dzieła literackie.
38. Przedstaw obrazy bitew zawarte w literaturze, analizując dzieła z różnych epok.
39. Kamienica jako przestrzeń życiowa bohaterów literackich. Omów zagadnienie, analizując dzieła literackie z XIX i XX wieku.
 40. Być poetą dawniej i dziś. Przedstaw postawy artystów wobec własnej twórczości oraz ich opinie na temat znaczenia poezji, analizując stosowne utwory z różnych epok.
 41. Obraz życia wsi w literaturze. Przedstaw temat, analizując utwory literackie z różnych epok.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Omów funkcjonowanie polskich obrzędów ludowych jako inspiracji artystycznej, analizując wybrane utwory literackie i innych teksty kultury.
2. Świat prowincji w literaturze i malarstwie. Zinterpretuj temat, porównując wybrane dzieła.
3. Portret pokolenia Kolumbów w poezji, prozie i filmie XX wieku. Przedstaw problem, analizując celowo wybrane teksty kultury.
4. Turpizm w prozie, poezji i malarstwie. Odwołując się do wybranych przykładów, omów sposoby jego realizacji.
5. Dzieciństwo, młodość i starość. Omów, porównując sposoby ukazania różnych etapów życia w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
6. Anioł i diabeł jako bohaterowie literatury i innych dziedzin sztuki. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady.
7. Omów motyw rozstania w literaturze, malarstwie i filmie, analizując celowo wybrane teksty kultury.
8. Sposób ubierania się Polaków. Przedstaw temat, analizując wybrane dzieła literackie i malarskie.
9. Przedstaw funkcjonowanie toposu vanitas w literaturze i innych dziedzinach sztuki na przestrzeni kilku epok.
10. Motyw powstania styczniowego w literaturze i malarstwie. Porównaj różne realizacje tego tematu.
11. Przedstaw inspiracje biblijne w literaturze i innych tekstach kultury, analizując wybrane dzieła sztuki.
12. Przedstaw tragedię Holocaustu w literaturze i filmie, analizując wybrane dzieła literackie i filmowe.
13. Młodzi gniewni w literaturze i filmie. Przedstaw sylwetki bohaterów na podstawie analizy wybranych dzieł literackich i filmowych.
14. Obraz miasta w literaturze, filmie i malarstwie. Przedstaw na podstawie analizy dzieł z różnych epok.
15. Motywy historyczne w literaturze, filmie i malarstwie. Przedstaw temat, analizując dzieła z różnych epok.

16. Wizje arkadii w literaturze, poezji i malarstwie. Omów, analizując celowo dobrane dzieła.
17. Historia źródłem natchnienia w literaturze i malarstwie. Dokonując analizy porównawczej dzieł, omów artystyczne interpretacje w dziełach wybranych twórców (np. Orzeszkowej i Grottgera; Sienkiewicza i Matejki; pisarzy II wojny światowej; Hemingwaya i Picasso lub innych).

JĘZYK

1. Przedstaw retorykę jako sztukę, dokonując analizy językowej wybranych tekstów przemówień z XX i XXI wieku.
2. Omów wpływ języków obcych na bogacenie słownictwa dawniej i dziś. Przeanalizuj zapożyczenia z różnych epok.
3. Polskie przysłowia jako źródło wiedzy o języku, obyczajach i kulturze. Przeanalizuj wybrane przykłady.
4. Epistolografia dawna i współczesna. Omów tematykę i język listów, analizując wybrane przykłady z dwóch epok.
5. Kultura języka w internecie. Scharakteryzuj język użytkowników internetu na podstawie odpowiednio wybranego materiału.
6. Blog internetowy jako współczesna forma dziennika. Zanalizuj wybrane przykłady i określ ich funkcje w kulturze.
7. Komizm słowny jako źródło śmiechu, krytyki i pouczenia. Omów, analizując wybrane skecze kabaretowe.
8. Nazewnictwo ulic mojego miasta w kontekście językowym i historycznym. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
9. Porównaj język reklam lat osiemdziesiątych XX wieku i współczesnych. Przywołaj przykłady z różnych mediów (prasa, telewizja, radio, internet, billboardy itp.).
10. Omów cechy języka bohaterów dzieł science-fiction (literatura, film), analizując wybrane przykłady.
11. Scharakteryzuj język miłości i zakochanych, analizując wybrane utwory literackie z dwóch różnych epok.
12. RAP – profanacja sztuki czy poezja XXI wieku? Omów problem, analizując język wybranych utworów.
13. Tak mówią politycy Rzeczypospolitej. Zanalizuj język wypowiedzi wybranych polskich polityków i poddaj go ocenie.
14. Określ funkcje nazwisk i nazw znaczących w literaturze, analizując celowo dobrany materiał językowy.
15. Obecność kultury chrześcijańskiej w języku polskim. Omów problem, odwołując się do języka literackiego i potocznego.

16. Błędy językowe w wypowiedziach publicystów i ludzi mas mediów. Przedstaw problem, dokonaj klasyfikacji popełnianych błędów.
17. Tak mówią bohaterowie literaccy. Zanalizuj język wybranych postaci, ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
18. Na czym polega manipulacja językowa? Omów, analizując wybrane przykłady współczesnych tekstów prasowych.
19. Moda w języku. Omów zjawisko, analizując teksty publicystyczne i inne.
20. Różne środowiska – różne sposoby komunikowania się, np. gwara uczniów szkół ponadgimnazjalnych, kibiców sportowych, informatyków – komputerowców, itp. Omów, analizując wybrane przykłady.

Pytania opracowały:

Jolanta Tomkiewicz

Lucyna Wojas

Barbara Zarzycka